

MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ THỰC HÀNH NGHỀ CỦA TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ PHÚ CHÂU

PHẠM THỊ THÚY HỒNG
Trưởng Cao đẳng nghề Phú Châu

I. Đặt vấn đề

Sự ra đời của hệ thống trường nghề dưới sự quản lý của Bộ LĐ-TB&XH là một xu hướng phát triển tích cực. Cấu tạo chương trình đào tạo nghề với tỉ lệ 70% thời lượng đào tạo thực hành và 30% thời lượng đào tạo lí thuyết đã góp phần tích cực vào sự ra đời của nguồn nhân lực cao đáp ứng nhu cầu xã hội.

Trong bối cảnh đó, thời gian qua, Trường Cao đẳng nghề Phú Châu được Bộ LĐ-TB&XH, Tổng cục Dạy nghề, UBND TP. Hà Nội đánh giá cao về công tác đào tạo nghề. Tuy nhiên, nhà trường vẫn phải đối mặt với những khó khăn của một trường tư thực dạy nghề.

Bên cạnh những thành tựu đã đạt được, nhà trường đã bộc lộ một số mặt hạn chế trong việc thực hiện các biện pháp quản lý thực hành nghề. Vì vậy, trong bài viết này, tác giả xin được đề xuất một số biện pháp quản lý thực hành nghề của nhà trường nhằm phát huy hết thế mạnh và giảm thiểu những mặt hạn chế trong lĩnh vực này.

2. Các biện pháp quản lý thực hành nghề của Trường Cao đẳng nghề Phú Châu

2.1. Xác định mục tiêu đào tạo nghề phù hợp với thực tiễn

Việc xác định mục tiêu đào tạo nhằm trang bị cho người học có kiến thức cơ bản rộng, kiến thức chuyên ngành sâu; có tính năng động, sáng tạo, để có thể thích ứng và phát huy khả năng lao động của mình trong quá trình xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, đồng thời có thể tiếp cận trình độ học vấn cao hơn.

Trên thực tế, thời gian qua, Trường Cao đẳng nghề Phú Châu đã tiến hành quản lý thực hành nghề qua mục tiêu đào tạo, tuy nhiên việc xác định mục tiêu đào tạo chưa hoàn toàn sát với yêu cầu xã hội, phần nào gây khó khăn cho học viên sau khi ra trường.

Vì vậy, đối với mỗi chuyên nghề, việc xác định mục tiêu đào tạo xuyên suốt quá trình đào tạo là hết sức cần thiết, và nếu mục tiêu đó phù hợp với thực tiễn thì càng tạo điều kiện thuận lợi cho người học.

2.2. Thực hiện đổi mới chương trình đào tạo thực hành nghề phù hợp với yêu cầu đào tạo nghề hiện nay

Đào tạo nghề cung cấp nguồn nhân lực cho xã hội. Tuy nhiên, trong những năm gần đây, thực tế cho thấy, việc đào tạo nhân lực ở nước ta còn nhiều bất cập. Đào tạo chưa gắn với nhu cầu doanh nghiệp. Phần lớn học viên tốt nghiệp khó xin được việc làm đúng chuyên môn hoặc không đáp ứng nhu cầu doanh nghiệp. Doanh nghiệp thường mất rất nhiều thời gian, kinh phí để đào tạo lại mới sử dụng được đội ngũ này.

Biện pháp này ra đời nhằm đáp ứng việc thực hiện chương trình đào tạo phù hợp với yêu cầu hiện nay. Việc nắm vững nhu cầu của các doanh nghiệp, liên kết với các doanh nghiệp để tuyển sinh, đào tạo và cung cấp nhân lực trở thành yếu tố quyết định trực tiếp tới sự phát triển kinh tế - xã hội nói chung, và phát triển thương hiệu nhà trường nói riêng. Thực hiện đổi mới chương trình đào tạo thực hành nghề phù hợp với thực tế sản xuất giúp cho người lao động nhanh chóng thích nghi với công việc sau khi ra trường và đơn vị tuyển dụng dễ dàng sử dụng nhân lực mà không phải đào tạo lại.

2.3. Đổi mới phương pháp dạy thực hành nghề theo hướng tích hợp

Trong quá trình dạy thực hành nghề, việc đổi mới phương pháp giảng dạy là hết sức cần thiết nhằm khắc phục những hạn chế trong giảng dạy. Đổi mới phương pháp giảng dạy đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa giảng viên và sinh viên, trong đó sinh viên giữ vai trò chủ động. Đối với đào tạo nghề, việc giảng dạy theo phương hướng tích hợp lí thuyết và thực hành sẽ thúc đẩy quá trình tư duy của người học, thu hẹp khoảng cách giữa giảng viên và sinh viên trong giờ học, tạo môi trường học tập chủ động, thân thiện.

Phương pháp giảng dạy kết hợp thao tác mẫu sẽ giúp người học nhanh chóng hiểu vấn đề, làm quen với thiết bị và có thể vận dụng ngay trong giờ lên lớp, phát huy tính chủ động tìm tòi, tích cực sáng tạo của các em.

2.4. Khuyến khích giảng viên có thành tích trong đào tạo nghề qua điều chỉnh tiền lương

Nhà trường có một đội ngũ giảng viên viên cơ hữu trẻ, tâm huyết, có chuyên môn sâu trong lĩnh vực đào tạo nghề, nhưng họ chưa thực sự được khuyến khích để phát huy hết tiềm năng của mình. Nhiều giảng viên có năng lực thực hành rất tốt, muốn được tham gia hướng dẫn sinh viên tiếp cận với thực tế thiết bị và những mô hình thực hành, nhưng điều kiện kinh phí hạn hẹp, cơ chế hỗ trợ kém đã không khuyến khích giảng viên đầu tư nhiều hơn cho công việc.

Một số giảng viên lập được thành tích xuất sắc trong hướng dẫn đào tạo tay nghề cho sinh viên, nhưng chưa được cấp trên đánh giá, ghi nhận.

Là một trường tư thục, việc thay đổi, bổ sung, điều chỉnh cơ chế tài chính của Trường Cao đẳng nghề Phú Châu có nhiều thuận lợi hơn so với các trường công lập. Vì vậy, biện pháp này ra đời nhằm khơi dậy niềm đam mê nghề nghiệp của đội ngũ cán bộ giảng dạy bằng việc động viên, khen thưởng kịp thời, đảm bảo quyền lợi thực tế mà họ xứng đáng được hưởng khi đem công sức bồi dưỡng kiến thức tay nghề cho học viên; tạo điều kiện để giảng viên yên tâm công tác.

2.5. Liên kết với các cơ sở sản xuất nhằm biến các đơn vị này thành bộ phận đào tạo thực hành nghề của trường

Trong khi cơ sở thực hành của nhà trường chưa đáp ứng nhu cầu thực hành và thực tập của học viên bởi trang, thiết bị còn thiếu thốn, lạc hậu, thì việc liên kết với các cơ sở sản xuất để tổ chức dạy thực hành nghề là hết sức quan trọng. Thực hiện liên kết với các cơ sở sản xuất là nhằm mục đích tranh thủ thế mạnh về cơ sở vật chất, trang, thiết bị hiện đại và môi trường làm việc chuyên nghiệp của các đơn vị này mà nhà trường chưa có. Do vậy, cần phải quan hệ chặt chẽ, liên doanh, liên kết với các đơn vị này để tạo ra sức mạnh và sự đa dạng hoá trong đào tạo của nhà trường.

Liên kết đào tạo cho phép đội ngũ cán bộ quản lý đào tạo, giảng viên hướng dẫn sinh viên tiếp xúc với các thiết bị hiện đại theo dây chuyền sản xuất, nhằm mở mang tầm hiểu biết cho người học và để họ không ngỡ ngàng khi đi vào sản xuất.

Trường Cao đẳng nghề Phú Châu cần tận dụng thế mạnh tự quyết về tài chính để chi trả hợp lý cho các cơ sở sản xuất nhằm phát huy hết thế mạnh liên kết, coi cơ sở sản xuất như một xưởng thực hành của mình và chủ động trong kế hoạch học thực hành tại cơ sở. Đội ngũ công nhân lành nghề sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho trường thực hiện giảng dạy chuyên môn cho sinh viên. Việc tận dụng đội ngũ này vào vị trí giáo viên thực hành sẽ giúp sinh viên nhanh chóng nắm bắt thực tế công việc.

2.6. Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá thực hành nghề theo hướng đáp ứng sự di chuyển nghề nghiệp của sinh viên trong cuộc sống xã hội

Đánh giá là quá trình thu thập, phân tích, xử lý thông tin một cách hệ thống nhằm xác định mức độ thực hiện các mục tiêu giáo dục của sinh viên. Muốn đánh giá kết quả học tập của sinh viên thì việc đầu tiên là phải kiểm tra, xem xét lại toàn bộ công việc học tập của sinh viên, sau đó tiến hành đo lường để thu thập những thông tin cần thiết, cuối cùng là đưa ra một quyết định. Do vậy, kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của người học là hai khâu có quan hệ mật thiết với nhau.

Sau khi tốt nghiệp, có thể vì nhiều lí do khác nhau người học không tìm được công việc đúng hoặc hoàn toàn đúng với nghề nghiệp được đào tạo. Vì vậy, việc luân chuyển nghề nghiệp là một tất yếu khách quan; liệu khi đó sinh viên có bị bối rối và thiếu kiến thức chuyên môn mới không? Thực tế cho thấy, nếu trong quá trình đào tạo tại trường, sinh viên được chuẩn bị trước về kĩ năng, kiến thức nhằm đáp ứng cho sự di chuyển nghề nghiệp sau này, thì họ sẽ có nhiều cơ hội hơn khi ra trường.

Việc đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá thực hành nghề theo hướng đáp ứng sự di chuyển nghề nghiệp còn giúp cho nhà quản lí giáo dục có thể đánh giá đúng thực lực của sinh viên, từ đó có sự điều chỉnh thích hợp trong đào tạo.

2.7. Khuyến khích sinh viên sáng tạo ra thiết bị phục vụ thực hành trong quá trình thực hành nghề tại trường

Trong quá trình đào tạo nghề, thực hành tay nghề đóng vai trò quan trọng. Sinh viên trải qua nhiều lần thực hành kết hợp với giảng dạy lí thuyết cơ sở và chuyên nghề. Quá trình này được chia ra 3 giai đoạn thực hành cụ thể: thực hành cơ sở, thực hành chuyên nghề và thực tập sản xuất.

Trên thực tế, nhiều sinh viên đạt thành tích xuất sắc trong quá trình thực hành nghề và có kinh nghiệm làm việc với một số doanh nghiệp mong muốn được nhà trường hỗ trợ kinh phí để xây dựng các mô hình thí nghiệm phục vụ thực hành, trong đó tích hợp nhiều bài thực hành cho những modul học khác nhau. Để đáp ứng nguyện vọng chính đáng đó, nhà trường nên có hình thức khuyến khích sinh viên thực hành lắp ráp và tạo ra sản phẩm của khóa học. Sau khi hoàn thành, sản phẩm cần được nhà trường kiểm tra, đánh giá, khen thưởng và hỗ trợ kinh phí cho sinh viên nhằm khuyến khích các em, và đưa vào xưởng thực hành như một thiết bị tốt có thể sử dụng cho các khóa sau.

2.8. Xây dựng cơ sở vật chất trang, thiết bị của nhà trường đáp ứng việc thực hành nghề

Trong đào tạo nghề, việc rèn luyện tay nghề

(Xem tiếp trang 64)